

Landelijke Klachtencommissie Onderwijs

104065 - LKC 08.159

ADVIES IN DE ZAAK VAN:

De heer A, de heer B en mevrouw D, ouders van (ex-)leerlingen van de openbare basisschool E te J (hierna: klagers),

-tegen-

1. de heer F, directeur van de openbare basisschool E te J;
2. de heer G, algemeen directeur H te K (hierna: verweerders).

De klacht

Bij klaagschrift van 4 september 2008, aangevuld bij brief van 26 september 2008 hebben klagers op grond van de klachtenregeling van de betrokken school bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC) een aantal klachten met betrekking tot obs E ingediend. Voor zover betrekking hebbend op verweerders heeft de klacht de volgende inhoud:

Klagers klagen erover dat de heer F en de heer G in de afgelopen jaren geen of onvoldoende (passende) actie hebben ondernomen op de klachten van diverse ouders over een groepsleerkracht, leerkracht van obs E, en deze klachten niet serieus hebben onderzocht. Op deze wijze hebben de heer F en de heer G bewust laten gebeuren dat deze gedragingen van de groepsleerkracht gecontinueerd konden worden waardoor zij onvoldoende zorg hebben gedragen voor de veiligheid van de leerlingen. Een en ander zoals geïllustreerd in het klaagschrift.

Verweerders hebben de klacht weersproken.

Overwegingen van de Commissie

Voor zover het verweer in eerste instantie erop gericht was dat klagers B en D niet ontvankelijk waren, merkt de Commissie op dat verweerders dat argument ten aanzien van klaagster D ter zitting hebben verlaten en dat klager B schriftelijk heeft verklaard de klacht te ondersteunen en derhalve als klager wenst te worden beschouwd. Dit vormt voor de Commissie aanleiding om mevrouw D en de heer B naast klager A als klagers aan te merken in de onderhavige klacht.

Klagers klagen erover dat de heer F en de heer G in de afgelopen jaren geen of onvoldoende (passende) actie hebben ondernomen op de klachten van diverse ouders over de leerkracht van obs E. De Commissie stelt vast dat klagers als concrete voorbeelden hebben genoemd de afhandeling van een klacht uit 2006, de reactie van verweerder G van 18 september 2007, de afhandeling van de klacht inzake het busincident op 10 juni 2008 en de afhandeling van de klacht naar aanleiding van de open avond op 26 juni 2008.

In beginsel neemt de Commissie geen klachten in behandeling over gebeurtenissen die zich meer dan een jaar voor het indienen van de klacht hebben voorgedaan. Klager A heeft aangevoerd dat hij toestemming van de ouders van een leerling bezit om een gebeurtenis rond deze leerling uit 2006 in het klaagschrift op te voeren. Dit laat onverlet dat gebeurtenissen uit 2006 ruimschoots buiten de hiervoor weergegeven jaartermijn vallen en de Commissie niet is gebleken dat de overschrijding van de verjaring verschoonbaar is. De Commissie betreft om die redenen dit onderdeel van het klaagschrift niet bij haar oordeel.

Onderwijsgeschillen

Naar aanleiding van een gesprek tussen verweerder G en klager A in augustus 2007 waarin laatstgenoemde onder meer het functioneren van de groepsleerkracht aan de orde heeft gesteld, stelt de Commissie vast dat verweerder G hierover met de direct betrokkenen heeft gesproken. Mede op basis van het personeelsdossier heeft verweerder G in zijn brief van 18 september 2007 meegedeeld niet te kunnen vaststellen dat groepsleerkracht pedagogisch of didactisch onvoldoende functioneert.

De Commissie stelt vast dat verweerders naar aanleiding van het busincident met de betrokken partijen hebben gesproken. De Commissie leidt uit het verslag van het gesprek tussen de ouders van L, verweerder G en de vertrouwenspersoon op 20 juni 2008 en de brief van het Centraal Managementteam van 30 juni 2008 af dat het bevoegd gezag klaarblijkelijk de mening was toegedaan dat het gedrag van de groepsleerkracht niet zonder gevolgen kon blijven. Dit is nader geconcretiseerd in een verplicht coachingstraject voor betrokkene. Verder heeft verweerder F alle ouders op 23 juni 2008 schriftelijk geïnformeerd naar aanleiding van het incident. Daarnaast hebben verweerders besloten de schoolregels nog eens duidelijk vast te leggen en te communiceren met alle geledingen binnen de school.

Het is primair ter beoordeling van het bevoegd gezag om maatregelen te treffen in reactie op door een van de medewerkers getoond gedrag. Het is daarbij niet aan de Commissie om te oordelen in hoeverre een (disciplinaire) maatregel al dan niet terecht zou zijn opgelegd.

De Commissie acht het op zich begrijpelijk dat verweerders niet vooruit wilden lopen op de beslissing van de politie naar aanleiding van de aangifte door de ouders van L. De Commissie is evenwel van oordeel dat een aangifte bij de politie niet in de weg staat aan de eigen verantwoordelijkheid van een bevoegd gezag om op grond van zijn eigen beoordeling en gelet op de ernst van de situatie personele stappen te ondernemen. Hierbij merkt de Commissie op dat verweerder G ten onrechte tegen de ouders van L heeft gezegd dat het bevoegd gezag pas een disciplinaire maatregel kan nemen als de aangifte is ingetrokken.

Echter, het enkele feit dat het bevoegd gezag op dat moment geen verdergaande maatregelen heeft getroffen (maatregelen die klagers mogelijk wel passend vonden) kan niet tot gegronde verklaring van het klachtonderdeel leiden dat verweerders onvoldoende passende actie hebben ondernomen.

Naar aanleiding van de klacht van klager A over het verbale optreden van de groepsleerkracht op de open avond op 26 juni 2008 heeft verweerder F op basis van de klachtenregeling van de school de klacht onderzocht en met beide partijen gesproken.

De Commissie stelt vast dat het bevoegd gezag in reactie hierop met de groepsleerkracht heeft gesproken over professioneel communiceren en de afspraken hierover nog eens heeft vastgelegd. Voorts heeft het bevoegd gezag aan de groepsleerkracht meegedeeld dat elke schriftelijke klacht aanleiding geeft tot een aantekening in het personeelsdossier. De Commissie leidt hieruit af dat de wijze waarop de groepsleerkracht met klager A heeft gecommuniceerd niet voldeed aan de normen van het bevoegd gezag in dezen.

Naar aanleiding van het collectieve klaagschrift van 4 september 2008 van een viertal klagers over onder meer de groepsleerkracht (LKC 08.127) heeft verweerder F klagers individueel uitgenodigd voor een gesprek. Los van de vraag in hoeverre verweerders daarvoor al kennis droegen van alle concreet in dat klaagschrift beschreven situaties –partijen verschillen hierover van mening– acht de Commissie de uitnodiging van verweerder F een adequate reactie.

Op grond van het bovenstaande is de Commissie van oordeel dat niet gesteld kan worden dat verweerders geen (passende) actie hebben ondernomen op de klachten en deze klachten niet serieus hebben onderzocht.

De Commissie stelt vast dat naast de afhandeling van de concreet benoemde klachten klagers hebben gewezen op geruchten en signalen over de groepsleerkracht. Het is de Commissie niet gebleken dat daarbij sprake was van formeel ingediende klachten. Dit laat echter onverlet dat de schoolleiding en het bevoegd gezag alert moeten zijn op geruchten en signalen als in de onderhavige situatie. Ondanks de door verweerders benadrukte laagdrempelige cultuur op de school lijkt er een situatie te ontstaan waarbij een deel van de ouders de school niet meer als veilige omgeving voor hun kind ervaart en de spanningen over en weer oplopen.

Het is de Commissie gebleken dat de school procedureel zorgvuldig wil handelen. Daarbij dient echter de school zich niet te verliezen in procedures. Voorop dient te staan dat zij de kern van het probleem, daar waar het eigenlijk om gaat, centraal stelt en daarover werkelijk communiceert met ouders in plaats

Onderwijsgeschillen

van hen hoofdzakelijk informeert. Het is van het grootste belang over en weer een open oog en oor voor elkaar te hebben.

In dit verband overweegt de Commissie dat de vertrouwenspersoon hierbij ook een rol kan spelen. Op grond van de klachtenregeling van de school komt de vertrouwenspersoon pas in beeld op het moment dat gesprekken met de persoon met wie een probleem is en met de directeur niet tot een bevredigende oplossing hebben geleid. De Commissie is van oordeel dat ouders te allen tijde de vertrouwenspersoon moeten kunnen inschakelen, ook in het traject voorafgaande aan het indienen van een formele klacht.

Naar aanleiding van de door het team en de MR ondertekende verklaring vanwege onder meer de imagobeschadiging van personeelsleden en van de school merkt de Commissie op het in zijn algemeenheid niet verstandig te achten anderen dan de direct betrokkenen te betrekken bij een klachtprocedure. Ook acht de Commissie het opmerkelijk dat deze verklaring mede is ondertekend door verweerder F en de leerkracht in kwestie. Nu de Commissie onvoldoende weet heeft door wie informatie is verstrekt aan het team en de MR en welke informatie is verstrekt, heeft deze verklaring verder geen rol bij haar overwegingen gespeeld.

De Commissie overweegt dat met het onderhavige advies weliswaar de klachtprocedure is afgerond, maar dat daarmee niet direct de rust rond de school is teruggekeerd en de verhoudingen zijn genormaliseerd. Daarvoor lijken de spanningen te hoog te zijn opgelopen. De Commissie zal daarom het bevoegd gezag aanbevelen met klagers en andere (verontruste) ouders, leerkrachten en schoolleiding onder begeleiding van een onafhankelijke derde een traject in te gaan met als doel dat de rust op school weerkeert en de ouders en leerlingen de school weer ervaren als een veilige omgeving.

Oordeel van de Commissie

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht tegen verweerder F ongegrond is en tegen verweerder G gegrond voor zover hij heeft gesteld dat een lopende aangifte jegens een leerkracht bij de politie in de weg staat aan het nemen van disciplinaire maatregelen.

Aanbevelingen van de Commissie

De Commissie beveelt het bevoegd gezag van obs E aan:

1. de positie van de vertrouwenspersoon in de klachtenregeling te heroverwegen door de toegang tot deze functionaris ook open te stellen voor ouders met klachten die nog niet als formele klacht zijn gepresenteerd;
2. met klagers en andere (verontruste) ouders, leerkrachten en schoolleiding onder begeleiding van een onafhankelijke derde een traject in te gaan met als doel dat de rust op school weerkeert en de ouders en leerlingen de school weer ervaren als een veilige omgeving.

Aldus vastgesteld te Utrecht op 13 februari 2009 door mr. J.S. Duttenhofer, voorzitter,
W. Dulfer-Visser en R. Limper, leden, in aanwezigheid van mr. R.T. Steinvorst-de Groot, secretaris.